

Risâle-i Nûr'un üslûbu

Edirne'den Muhammed Said Arslan: “Risâle-i Nûr'un bazı yerlerinde bazı kelimeler Türkçe yazılırken, diğer bazı yerlerde aynı kelimelerin Arapça metin şeklinde yazıldığını görüyoruz. Meselâ Birinci Sözde “Bismillah” kelimelerinin hepsi Türkçe yazılırken, On dördüncü Lem'anın İkinci makamında Arapça yazılmış. Bunun hikmeti nedir? Ayrıca; külliyyâtta Üstâdımız bir meseleyi anlatırken, bazı yerlerde “Hissettim; ama yazdırılmadı.” diye ifâdeler kullanıyor. Ya da meselâ Yirmi Beşinci Mektûb'a geldiğimizde, bakıyoruz, telif edilmemiş olduğunu yazıyor. Bunun hikmeti nedir?”

Birinci Söz, “Bismillahirrahmânirrahîm” kelimesini hem Müslüman'ın, hem de tüm mevcûdâtın hal diliyle vazgeçilmez bir virdi ve zikri olarak ele almış ve bu mübârek kelimenin topyekûn derûnî mânâsı üzerinde yoğunlaşmış; On Dördüncü Lem'a ise “Bismillahirrahmânirrahîm” kelimesinde zikri geçen “Allah”, “Rahmân” ve “Rahîm” ism-i mübârekleri üzerinde yoğunlaşmış ve bu isimlerin günü birlik hayatımız ile olan yakın ilişkileri deşifre edilmiştir.

“Bismillah” lâfzı ile “Bismillahirrahmânirrahîm” zikrinin kast olunduğu Birinci Sözde, bu mübârek kelime için Türkçe ibâre kullanılması, okuyucuya okuyuşta kolaylık ve algılamada rahatlık sağlamış; böylece okuyucunun dikkati “lâfız cildine” değil, doğrudan “mânâ rûhu” üzerine teksif edilmiştir. On Dördüncü Lem'ada ise, “Bismillahirrahmânirrahîm” ibâresinin bir âyet olduğundan hareketle, âyetin lâfız cildinden de “mânâ rûhuna” intikalin olabileceği gösterilmiş; âyetin her bir harfinde varolan sonsuz sırlardan beş-altı sırlı bir tetkîkât ve keşfiyât yapılmıştır. Bu çerçevede “Bismillah”, “Bismillahirrahmân” ve “Bismillahirrahmânirrahîm” ibâreleri için ayrı ayrı paragraflar açılmış, nihâyet “rahmet” eksenini etrafında muhtelif îzahlar ve tefsirlerde bulunulmuştur. Bu tefsirler ve izahlar yapılırken lâfız cildinin gizemli ve esrarlı harflerine mânevî yelkenler açıldığından, lâfızların Arapça aslından olduğu gibi yazılması uygun bulunmuştur.

Risâle-i Nûr'da kimi yerlerde rastladığımız, “yazdırılmadı”, “telif edilmedi”, “mezun değilim”, “izin verilmedi”, “kapı açılmadı”, “kapı kapandı”, “perde kapandı”, “sünûhât kesildi” gibi tâbirlerle; bu eserlerin ilham ürünü olduğunu, Kur'ân'dan çağımızın yaralarına uygun ilâçlar olarak doğrudan geldiğini, yani yazdırıldığını ve Bedüzzaman Hazretlerinin bu hakikatler için bir tercümanlık ve tebliğ vazifesi gördüğünü anlıyoruz. Testisini doldurup su dağıtan sucunun “su kesildi” demesi, musluğun başında başkasının bulunduğunu, yani suyu açanın veya kesenin başkası olduğunu gösterir. Biz, istifâde etmeye bakmalıyız.